

Programa d'intercanvi d'alumnat entre Catalunya i el Quebec

Guia dels i les participants

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

**Éducation
internationale**

Coopérative de services de développement
et d'échanges en éducation

Servei de Llengües Estrangeres
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme

Índex

1. PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA.....	3
1.1. PRESENTACIÓ DEL SERVEI DE LLENGÜES ESTRANGERES I DEL PLA DE FRANCÈS	3
1.2. INFORMACIÓ GENERAL	4
1.2.1. <i>Objectius del programa</i>	4
1.2.2. <i>Destinatari</i>	4
1.2.3. <i>Condicions generals</i>	4
1.2.4. <i>Principals normes que cal respectar</i>	5
1.3. CALENDARI DEL PROGRAMA D'INTERCANVI	6
1.4. PRESSUPOST.....	7
1.4.1. <i>Costos pagats per l'alumne i la seva família</i>	7
1.5. PROCEDIMENT EN CAS DE PROBLEMES	8
1.5.1. <i>Contactes útils i procediment</i>	8
1.5.2. <i>Condicions d'anul·lació de l'intercanvi</i>	8
2. ELEMENTS A CONSIDERAR ABANS DE L'INTERCANVI	10
2.1. ELS ACTORS CLAU: ROLS I RESPONSABILITATS ABANS DE L'INTERCANVI	10
2.1.1. <i>L'alumnat</i>	10
2.1.2. <i>Les famílies</i>	10
2.1.3. <i>El centre escolar</i>	10
2.1.4. <i>Serveis territorials</i>	10
2.1.5. <i>Servei de Llengües Estrangeres</i>	11
2.2. LES GRANS ETAPES ABANS DE L'INTERCANVI	11
2.2.1. <i>Procés d'inscripció</i>	11
2.2.2. <i>La selecció i el procés d'aparellament dels alumnes</i>	11
2.2.3. <i>Les activitats de preparació</i>	12
2.3. LLISTA DE LES PRINCIPALS FASES DE L'INTERCANVI PER A L'ALUMNE DE CATALUNYA.....	13
2.4. INFORMACIONS COMPLEMENTÀRIES SOBRE EL QUEBEC.....	14
2.4.1. <i>Informació general</i>	14
2.4.2. <i>Comparativa dels sistemes educatius quebequesos i català</i>	15
3. LA REALITZACIÓ I EL POST-INTERCANVI.....	16
3.1. ELS ACTORS CLAU: ROLS I RESPONSABILITATS.....	16
3.1.1. <i>L'alumnat</i>	16
<i>Es compromet a:</i>	16
3.1.2. <i>Les famílies</i>	16
<i>Es comprometen a:</i>	16
3.1.3. <i>El centre escolar</i>	17
3.1.4. <i>Serveis territorials</i>	17
3.1.5. <i>Éducation internationale</i>	17
3.2. LA SORTIDA	17
3.3. LA REALITZACIÓ DE L'INTERCANVI.....	18
3.3.1. <i>Setembre a desembre: quebequesos a Catalunya</i>	18
3.3.2. <i>Gener a abril: catalans al Quebec</i>	18
3.4. EL XOC CULTURAL	18
3.4.1. <i>El xoc cultural durant l'estada</i>	18
3.4.2. <i>El retorn i la reintegració en la seva cultura</i>	20
3.5. EL BALANÇ GENERAL I LA INFLUÈNCIA DE L'ESTADA	20

1. Presentació del programa

El Programa d'intercanvi entre Catalunya i el Quebec ofereix la possibilitat a l'alumnat de continuar part dels seus estudis en el país d'acollida.

1.1. Presentació del Servei de Llengües Estrangeres i del pla de francès

El Servei de Llengües Estrangeres considera necessari, en el món actual, encoratjar el domini de diverses llengües i la utilització en les dimensions comunicativa, acadèmica i professional. La llengua catalana es manté com a eix vertebrador del projecte lingüístic dels centres educatius. El conjunt de l'alumnat dels centres educatius catalans té el dret d'assolir un bon domini del català, l'espanyol i, com a mínim, una llengua estrangera i l'administració educativa s'ha d'esforçar per fer efectius els aprenentatges d'aquestes llengües.

El desenvolupament i la millora del coneixement de la llengua francesa per a l'alumnat català és un objectiu estratègic del Servei de Llengües Estrangeres (SLLÉ), del Departament d'Ensenyament, de la Generalitat de Catalunya.

En el marc del Pla d'Acció per al Plurilingüisme Efectiu de l'alumnat de les terceres llengües, el batxibac, el Pla Integrat de Llengües Estrangeres (PILE), es prenen mesures per millorar l'aprenentatge-ensenyament de la llengua francesa en el sistema educatiu català.

Per aquest motiu és important fer participar l'alumnat en les accions organitzades per desenvolupar i consolidar l'aprenentatge de la llengua francesa i promoure la mobilitat de l'alumnat a països francòfons, per ajudar-los a esdevenir ciutadans i ciutadanes del món.

L'objectiu de la mobilitat és concretar un projecte destinat a millorar la destresa de la llengua, tot integrant i afavorint els projectes coordinats.

Trobareu tota la informació referent als programes del Servei de Llengües Estrangeres en el web : <http://phobos.xtec.cat/pluriling/francesa.html>

Administrador del programa a Catalunya: cada centre educatiu

Administrador del programa al Quebec: *Éducation internationale*

Éducation internationale (EI) és una cooperativa de serveis pel desenvolupament i l'intercanvi en educació, creada per les comissions escolars i els organismes educatius quebequesos per tal d'obrir la xarxa escolar quebequesa internacionalment i per ajudar l'alumnat a esdevenir ciutadans del món.

1.2. Informació general

1.2.1. Objectius del programa

Els objectius del programa son els següents:

- ❖ Desenvolupar les competències i les aptituds de l'alumnat participant: millora del coneixement del francès de l'alumnat català i millora de l'espanyol i iniciació al català de l'alumnat quebequès, a més d'una dimensió intercultural en la formació de base i una major autonomia.
- ❖ Apropiar els centres i el professorat del Quebec i de Catalunya amb l'objectiu de fomentar altres col·laboracions.
- ❖ Permetre un millor coneixement de Catalunya al Quebec i del Quebec a Catalunya.

1.2.2. Destinataris

A Catalunya, el programa s'adreça a l'alumnat de tercer i quart curs d'ensenyament secundari obligatori, que segueixin cursos de francès o que tinguin un nivell B1 en llengua francesa en el moment de la selecció. El procés de selecció es farà a partir del tercer curs d'ensenyament secundari obligatori. Els centres públics o concertats de Catalunya que hagin obtingut l'autorització del Departament d'Ensenyament per presentar l'alumnat al batxibac o els que hagin obtingut un PILE, hi tindran prioritat.

L'alumnat català que sigui seleccionat per participar en el Programa, serà aparellat amb l'alumnat quebequès i marxarà al Quebec durant tres mesos a quart curs d'ensenyament secundari obligatori o primer curs de batxillerat.

El Programa d'intercanvi d'alumnat té una durada de sis mesos acordada pels respectius centres educatius: tres mesos per a l'alumnat quebequès i tres mesos per a l'alumnat català, que transcorrerà en dos períodes diferenciats durant el curs escolar.

- ❖ **de setembre a desembre:** a la província d'acollida, l'alumne o alumna del Quebec segueix els cursos del mateix nivell en una escola catalana i viu amb la família de l'alumne o alumna amb qui se l'ha aparellat.
- ❖ **de gener a abril:** l'alumne o alumna de Catalunya s'està amb la família de l'alumne o alumna del Quebec i ambdós assisteixen, conjuntament, a la mateixa escola.

1.2.3. Condicions generals

El centre ha de designar un membre del seu cos docent com a persona responsable de l'organització de l'intercanvi.

Selecció dels participants

Per tal de ser elegible pel Programa d'intercanvi, l'alumne o alumna ha de reunir les condicions següents:

- ❖ Gran interès envers el Programa
- ❖ Voluntat d'aprofundir en el coneixement del francès

- ❖ Bon nivell de comprensió i d'expressió oral en francès
- ❖ Interès per la comunicació
- ❖ Comportament exemplar
- ❖ Expedient acadèmic superior a la mitjana
- ❖ Bona salut física i mental
- ❖ Voluntat d'adaptar-se i d'integrar-se
- ❖ Obertura cap als altres cultures i la seva pròpia
- ❖ Maduresa i sentit de la responsabilitat
- ❖ Entorn familiar disposat a rebre un alumne o alumna del Quebec per una estada de tres mesos

L'alumnat que desitgi participar necessitarà obligatòriament tenir el consentiment familiar.

Els familiars contractaran també una assegurança de responsabilitat civil i una de mèdica per a l'estada del seu fill o filla a l'estranger.

Les entrevistes de selecció les realitzen els centres participants. Els i les responsables del Programa als centres hauran de garantir que l'alumnat respongui als criteris de selecció i que l'entorn familiar permeti rebre un alumne o alumna del país associat.

Després de l'entrevista, si la candidatura és acceptada, el professorat responsable lliurarà a EI, el dossier d'inscripció de l'alumne o alumna per tal que es pugui produir l'aparellament al Quebec, d'acord amb la personalitat i interessos de l'alumnat participant.

CAP ALUMNE O ALUMNA POT INSCRIURE'S EN EL PROGRAMA D'INTERCANVI SENSE EL CONSENTIMENT I EL SUPORT DE L' ESCOLA.

1.2.4. Principals normes que cal respectar

Les principals normes enumerades a continuació són part dels compromisos que assumiran les famílies i l'alumnat abans de participar en aquest programa.

Respecte cultural

- ❖ L'alumnat i les famílies hauran de respectar les diferències culturals i estar preparats per adaptar-se a les formes de vida que se'n derivin.

Respecte a la situació escolar

- ❖ Respectar les normes de funcionament del centre d'acollida, fins i tot si aquestes són diferents de les de la seva escola d'origen.
- ❖ Assistir, obligatòriament, l' escola al Quebec.

Normes de convivència amb la família d'acollida

L'alumnat

- ❖ Respectar les normes de funcionament de les famílies d'acollida (horari de sortida, àpats,...).
- ❖ Adaptar-se als hàbits alimentaris, als costums i no mostrar prejudicis envers la família d'acollida.
- ❖ Oferir el seu ajut a la família d'acollida respecte les tasques domèstiques i mostrar-se educat i respectuós en qualsevol circumstància.
- ❖ Comprometre's a respectar la legislació quant al consum de substàncies prohibides en el país d'acollida.
- ❖ Esforçar-se per expressar-se en la llengua de la família d'acollida.

La família

- ❖ Preveure una quantitat de "diners de butxaca" suficient pels tres mesos al Quebec.
- ❖ Encarregar-se de les despeses de l'alumne o alumna del Quebec ocasionades per les activitats que li organitzi.
- ❖ Limitar els correus, els contactes telefònics o les visites durant l'estada al Quebec per tal d'afavorir la integració de l'alumne o alumna en el seu nou entorn.
- ❖ No encoratjar, en cap cas, la visita dels amics.
- ❖ No exigir un canvi de família, per tal de respectar la família d'acollida i la seva forma de vida. En cas que sigui necessari, la decisió del canvi, correspondrà a l'organització i a les persones administradores del Programa.

1.3. Calendari del programa d'intercanvi

Primer curs escolar (Selecció)

- ❖ **Juny – setembre**
  - Intercanvis entre EI i SLLE per acordar i validar els documents conjunts:
    - Guia dels i les participants
    - Formulari d'inscripció
    - Formulari d'entrevista
    - Model d'acord per al centre
- ❖ **Octubre - gener**
  - Difusió als serveis territorials i als centres escolars:
    - De la guia dels i les participants
    - Del formulari d'inscripció
    - Del formulari d'entrevista
    - De l'acord per als centres
  - Promoció del programa als centres educatius.
  - Difusió a la pàgina de l'XTEC, la del SLLE i al bloc de francès.
- ❖ **Març**
  - Data límit per enviar a EI dels formularis d'inscripció de l'alumnat seleccionat pels i les responsables dels centres educatius catalans.

- Fer l'entrevista de selecció.
- ❖ **Abril**
  - Aparellament de l'alumnat per part d'EI i enviament dels dossiers als centres respectius.
- ❖ **Maig**
  - Revisió conjunta de l'aparellament per part del centre i la família
  - Confirmació de l'aparellament.
  - Lliurar a EI el dossier final.
- ❖ **Juny**
  - Al juny, el SLLE convocarà una sessió presencial informativa al voltant del Programa d'intercanvi.
  - Compra dels bitllets d'avió per part de l'alumnat català
- ❖ **Juny – Setembre**
  - Presa de contacte entre l'alumnat i les famílies: correspondència per correu electrònic, via Skype,...

Segon curs escolar (participació)

- ❖ **Setembre**
  - L'alumnat quebequès viatjarà a Catalunya.
    - Acollida per part de les famílies
    - Primer dia d'escola a Catalunya
- ❖ **Desembre**
  - Tornada al Quebec.
- ❖ **Gener**
  - Arribada l'alumnat català al Quebec.
    - Acollida de les famílies
    - Primer dia d'escola al Quebec
- ❖ **Abril**
  - Tornada a Catalunya a mitjans d'abril.

1.4. Pressupost

1.4.1. Costos pagats per l'alumne i la seva família

Quan es confirmi l'aparellament, les famílies hauran de fer-se càrrec dels títols de transport, és a dir, el transport entre el domicili i l'aeroport, d'anada i tornada, i dels bitllets d'avió, d'anada i tornada. Per facilitar les gestions, s'aconsella agafar o bé un vol directe o bé un vol amb escala a qualsevol ciutat europea, ja que si fan escala a Nova York necessitarien un visat. L'alumnat català no paga despeses d'aparellament ni de seguiment.

Passaport i assegurances mèdiques i de responsabilitat civil

- ❖ Tramitar el passaport o comprovar-ne la vigència.
- ❖ Contractar una assegurança mèdica i de responsabilitat civil pels tres mesos d'estada al Quebec.

Aquesta assegurança mèdica ha de cobrir els elements següents:

- ❖ El càrrec de les despeses hospitalàries segons les tarifes vigents al Quebec
- ❖ El càrrec dels honoraris mèdics segons les tarifes vigents al Quebec
- ❖ Repatriament i serveis d'urgència

Les famílies de l'alumnat català tenen la responsabilitat de contractar una assegurança de responsabilitat civil. Per a aquest tràmit, s'aconsella dirigir-se directament a la companyia asseguradora. S'haurà de facilitar al centre escolar una prova de l'assegurança de responsabilitat civil que cobreixi la durada de l'estada al Quebec.

Les famílies han d'assegurar-se que informen la seva companyia d'assegurances de l'estada d'una persona addicional a casa durant un període de tres mesos, per tal d'evitar problemes futurs en cas que es produís algun incident.

Durant l'estada de l'alumnat quebequès a Catalunya, les famílies acollidores en seran responsables, de la mateixa manera que en serien de qualsevol altre visitant a casa seva.

En el cas que durant la seva estada un alumne o alumna prengué mal, d'una forma o altra, l'assegurança de responsabilitat civil de la família acollidora hauria de proporcionar la cobertura necessària contra qualsevol acció legal derivada d'un accident.

Despeses addicionals quotidianes durant l'intercanvi.

Cal preveure les despeses addicionals que entre setembre i desembre s'ocasionaran per l'estada de l'alumne o alumna del Quebec a casa. L'increment de les despeses d'alimentació, d'electricitat i dels viatges per ajudar-lo a descobrir Catalunya són elements a tenir en compte abans de l'intercanvi, així com les despeses potencials ocasionades per alguna sortida escolar obligatòria, quan el vostre fill o filla sigui al Quebec.

1.5. Procediment en cas de problemes

1.5.1. Contactes útils i procediment

En cas que hi hagi problemes amb l'alumnat, cal contactar amb les persones responsables de l'intercanvi als centres. Elles podran aconsellar o donar solucions i analitzar la gravetat de la situació.

1.5.2. Condicions d'anul·lació de l'intercanvi

Un intercanvi només es pot anul·lar en cas de força major (malaltia greu o defunció de l'alumne o alumna o d'un familiar pròxim).

Nota: l'enyorament o les diferències culturals no seran motiu suficient per a cancel·lar un intercanvi.

En cas de problemes greus, el procediment a seguir serà el següent:

- ❖ La família d'acollida o l'acollidora n'informaran immediatament el o la responsable del centre escolar.
- ❖ El o la responsable de l'intercanvi al centre n'informarà ràpidament a EI i al servei territorial.
- ❖ EI i el centre de Catalunya, amb la col·laboració de les dues famílies, prendran una decisió sobre l'anul·lació de l'intercanvi.
- ❖ El retorn de l'alumne o alumna s'organitzarà amb la col·laboració de la seva família.

Nota:

- ❖ Les despeses de modificació del bitllet d'avió són a càrrec de les famílies de l'alumne o alumna que anul·la l'intercanvi.
- ❖ **El retorn de l'alumne o alumna al Quebec no modificarà el deure de rebre en intercanvi a l'alumne o alumna de Catalunya al Quebec.**

2. Elements a considerar abans de l'intercanvi

2.1. Els actors clau: rols i responsabilitats abans de l'intercanvi

2.1.1. L'alumnat

- ❖ Es compromet a omplir el formulari, a acceptar les normes generals del programa i a inscriure-s'hi dins del termini previst.
- ❖ Ha de participar en les entrevistes de selecció i en la sessió informativa amb l'organització.
- ❖ Ha informar-se sobre el Quebec i establir correspondència abans de l'intercanvi amb la família d'acollida.

2.1.2. Les famílies

- ❖ Acollir un alumne o alumna durant tres mesos.
- ❖ Mostrar-se receptives envers l'intercanvi i predisposades a contribuir en el seu èxit. Cada membre de la família ha d'estar d'acord a participar en l'intercanvi i acollir com un més de la família a l'alumne o alumna, durant un període de tres mesos.
- ❖ Comprometre's a respectar els terminis d'inscripció, les normes generals del programa i a participar en les sessions informatives que ofereixin el centre educatiu i el Departament d'Ensenyament.
- ❖ Encarregar-se de la compra dels bitllets d'avió per a la data prevista (gestió, reserva, pagament) i de contractar una assegurança mèdica i de responsabilitat civil després de l'acceptació de l'aparellament.

2.1.3. El centre escolar

- ❖ Fer difusió del programa d'intercanvi d'alumnat, de sis mesos de durada.
- ❖ Recollir les inscripcions de l'alumnat i verificar si els dossiers són complets i organitzats d'acord amb les directrius establertes.
- ❖ Formar un comitè de selecció que entrevistarà a cada alumne o alumna al centre.
- ❖ Organitzar reunions amb les famílies de l'alumnat seleccionat i assegurar-se que poden acollir en bones condicions a l'alumnat quebequès.
- ❖ Facilitar a EI els dossiers d'inscripció de l'alumnat.
- ❖ Garantir una preparació adequada de l'alumnat escollit per participar en el programa d'intercanvi.
- ❖ Coordinar amb les famílies l'organització del viatge de l'alumnat.

2.1.4. Serveis territorials

- ❖ Coordinar de tots els centres participants en els intercanvis
- ❖ Garantir, juntament amb la Subdirecció General d'Inspecció d'Ensenyament que tot l'alumnat quebequès consti al SAGA com matriculats en el centre.

En la xarxa pública i concertada, cada centre escolar pertany a un servei territorial que és l'organisme responsable. Les seves responsabilitats són:

- ❖ Transmetre als centres escolars interessats a participar en el Programa, la informació i la documentació rebuda pel SLLE.
- ❖ Donar suport als centres amb les seves responsabilitats, si escau.

2.1.5. Servei de Llengües Estrangeres

El paper del SLLE és el de mitjancer entre EI i els serveis territorials. Les seves responsabilitats són d'ordre divers:

- ❖ Fer difusió del programa a Catalunya.
- ❖ Facilitar als serveis territorials la informació i els documents necessaris.

2.2. Les grans etapes abans de l'intercanvi

2.2.1. Procés d'inscripció

- ❖ Emplenar el **Formulari d'inscripció en format Word**. L' alumne o l'alumna ha de signar el formulari i fer-lo signar als familiars.
- ❖ No respondre a una o diverses preguntes, així com una **declaració falsa**, poden comportar l'exclusió en la participació en el programa.
- ❖ Lliurar, dins dels terminis fixats, el «Formulari d'inscripció», degudament complimentat a la persona responsable dels intercanvis al centre, juntament amb la declaració responsable que hauran signat els familiars o els tutorands.

L'alumne o alumna i la seva família no poden triar un lloc específic al Quebec.

2.2.2. La selecció i el procés d'aparellament dels alumnes

Procés de selecció

- ❖ L'alumnat i les famílies han d'assistir a les reunions organitzades pel centre escolar, el qual organitzarà un comitè de selecció format per un o una representant del centre i dos membres de l'equip directiu i omplirà llavors el «Qüestionari d'entrevista».

El o la responsable de l'intercanvi al centre, haurà de lliurar en el termini indicat en el formulari d'inscripció, els dossiers d'inscripció de l'alumnat preseleccionats a EI.

Aparellament dels alumnes

- ❖ L'aparellament de l'alumnat català i del quebequès té lloc el mes d'abril sota la responsabilitat del centre escolar i de les persones administradores del Programa al Quebec, EI. Abans de finals d'abril, les persones administradores del Programa informen al centre escolar sobre les decisions preses i els facilita els dossiers de l'alumnat aparellat.
- ❖ **Es considera que l'aparellament de l'alumnat és oficial a partir del moment en què el centre rebí el dossier final de l'alumne o alumna de Catalunya i que les dues famílies hagin manifestat el seu acord.**
- ❖ L'alumne o alumna haurà de posar-se en contacte amb la seva família d'acollida i amb qui ha estat aparellat.
- ❖ L'alumne o alumna i les seves famílies no poden exigir que un projecte d'intercanvi d'alumnat tiri endavant si canvien de domicili o d'escola abans del mes d'agost. Seran els i les responsables de l'intercanvi qui prendran les

mesures adients per mantenir o no l'aparellament de l'alumnat quebequès i català.

Els i les responsables del programa no es comprometen a aparellar tots els dossiers.

L'alumne o alumna pot rebutjar l'aparellament només una vegada i per raons serioses acceptades pel centre i per EI.

2.2.3. Les activitats de preparació

Els i les responsables de l'intercanvi organitzaran trobades preparatòries i informatives amb l'alumnat i famílies sobre els preparatius previs al viatge.

El SLLE convocarà, el mes de juny, una sessió presencial informativa per fer la trobada de famílies i alumnat participant en l'intercanvi, per tal d'orientar i planificar la seva estada al Quebec (instruccions per el dia de sortida, trobada cultural, forma de vida, entorn escolar, etc.).

L'alumne o alumna lliurarà una còpia del bitllet d'avió i del passaport a la persona responsable del centre, abans de finals de setembre.

A més a més, els centres poden organitzar activitats per preparar l'alumnat per a l'intercanvi (presentació oral, exposició sobre la província d'acollida, etc.) i demanar al seu referent de llengües estrangeres la [Boite à Quebec](#).

L'organització i les famílies també poden aconsellar i animar l'alumnat a llegir sobre el Quebec.

2.3. Llista de les principals fases de l'intercanvi per a l'alumne de Catalunya

	Data límit	Realitzat
Abans de l'intercanvi		
Informar-se sobre el programa d'intercanvi	novembre-gener	
Omplir i enviar el dossier d'inscripció dins dels terminis previstos	març	
Fer l'entrevista de selecció		
Si sou seleccionats, confirmar l'aparellament dins dels terminis previstos i facilitar el formulari de confirmació d'aparellament, així com l'autorització de tractaments mèdics	maig	
Començar la preparació de l'intercanvi (lectura, exposició oral...)	maig-juny	
Comprar els bitllets d'avió de l'alumnat català, tan bon punt els i les responsables confirmen l'aparellament, fins a setembre Comunicar-se amb l'acompanyant de l'intercanvi per correu o per telèfon (Skype)	juny-agost	
Acollir l'alumne o alumna del Quebec	setembre	
Recollir i acompanyar l'alumne o alumna del Quebec a l'aeroport	desembre	
Personar-se en el lloc adequat per viatjar al Quebec	gener	
Durant l'intercanvi		
Acollir l'alumne o alumna de Catalunya al Quebec i permetre la seva integració al centre, dins la família i en el seu cercle d'amics	gener	
Integrar-se en l'entorn familiar i escolar de l'intercanvi		
Participar en els seguiments regulars amb el professorat responsable	gener -abril	
Omplir l'avaluació de l'intercanvi en tornar i preveure recuperació escolar amb el professor responsable	abril	
Fer difusió de l'experiència al centre	abril-maig	
Fer l'avaluació final i la difusió pertinent	maig-juny	

2.4. Informacions complementàries sobre el Quebec

2.4.1. Informació general

El Quebec és una província francòfona del Canadà. Constitueix un estat federat i la seva capital és la ciutat homònima del Quebec, mentre que la metròpoli més important és Montreal. Situat al nord-est d'Amèrica del Nord, entre Ontàrio i les províncies de l'Atlàntic, el Quebec comparteix la seva frontera sud amb els Estats Units. El riu Sant Llorenç travessa el Quebec i el connecta amb els Grans Llacs i l'oceà Atlàntic. Amb una superfície de 1.667.441 km², el Quebec és la província canadenca més extensa.

El Quebec compta amb una població de 8 milions de persones formada per diversos grups etnolingüístics i socioculturals entre els quals hi ha els canadencs francesos i les onze nacions autòctones. La llengua oficial és el francès, entesa pel 94,6 % de la població. El 2006, la proporció de quebequesos amb el francès com a llengua materna era del 79 %, mentre que l'anglès era la llengua del 7,7 %.

El Quebec comparteix frontera terrestre amb quatre estats del nord-est dels Estats Units (Maine, New Hampshire, New York i Vermont) i amb tres províncies canadenques (Nou-Brunswick, Ontàrio i Terra Nova i Labrador). En el golf de Sant Llorenç, la frontera correspon a la línia equidistant entre les costes quebequeses i les de l'illa del Príncep Eduard, de Nou Brunswick, de Nova Escòcia i de Terranova i Labrador.

Al nord i nord-oest, la frontera marítima amb el territori de Nunavut segueix la costa de la península de Labrador.

Informacions complementàries :

- Portal turístic : , <http://www.bonjourquebec.com/>

2.4.2. Comparativa dels sistemes educatius quebequès i català

L'alumnat no ha d'esperar seguir les mateixes classes, ni trobar-se de manera sistemàtica en el mateix any escolar que a Catalunya. Els i les responsables dels dos centres escolars organitzaran una adaptació escolar

Sistema català		Anys d'estudi	Sistema quebequès	
	Primària 1r	1	Primària 1r	
	2n	2	2n	
	3r	3	3r	
	4t	4	4t	
	5è	5	5è	
	6è	6	6è	
	Educació secundària obligatòria 1r	7	Secundària I	
	2n	8	II	
	3r	9	III	
Formació professional	4t	10	IV	DEP
Formació professional	Batxillerat 1r	11	V DES	
Formació professional	2n	12	Ensenyament ⁴⁸ Col·legial 2 anys DEC preuniversitari	Ensenyament ⁴⁸ Col·legial 3 anys
	Universitària 1r cicle	13	Universitària 1r cicle (pla d'estudis de 3 o 4 anys) Grau	
	Grau	14		DEC tècnic

3. La realització i el post-intercanvi

3.1.Els actors clau: rols i responsabilitats

3.1.1. L'alumnat

Es compromet a:

- ❖ Parlar únicament en francès i a limitar a un mínim estricte les seves converses en espanyol o català amb la resta d'alumnat de parla espanyola o catalana.
- ❖ **Comportar-se com un alumne exemplar al centre d'acollida.**
- ❖ Realitzar els treballs escolars que li demani el personal docent del centre al Quebec d'acord amb la seva escola a Catalunya. L'alumnat català ha de complir l'horari proposat pel centre d'acollida
- ❖ Vigilar la seva expressió oral durant la durada de l'intercanvi.
- ❖ Participar en els seguiments i avaluacions i a afavorir la integració de l'alumne quebequès.
- ❖ Seguir les instruccions de l'acord d'estudis amb el professorat responsable.

3.1.2. Les famílies

Es comprometen a:

- ❖ Recollir i portar l'alumne o alumna del Quebec a l'aeroport.
- ❖ Acollir l'alumne o alumna del Quebec en un entorn familiar on l'espanyol serà també llengua de comunicació en el conjunt de les activitats (converses, etc.).
- ❖ Cal que a casa hi hagi un espai per a l'adolescent. Una habitació individual no és indispensable però sí recomanable. És obligatori que el o la jove d'acollida tingui el seu propi llit.
- ❖ Acompanyar i recollir el seu fill o la seva filla a l'aeroport.
- ❖ Proporcionar una experiència cultural enriquidora i plena d'activitats pe a l'alumnat quebequès.
- ❖ **Avisar el o la responsable del centre a Catalunya i a EI, en cas que un alumne o alumna de Catalunya hagi de retornar abans de la data prevista.**
- ❖ Rebre l'alumne o alumna del Quebec: si per una causa major l'alumne o alumna de Catalunya no pot anar al Quebec, la família quebequesa té l'obligació d'acollir un altre menor designat per les persones responsables de les autoritats implicades.
- ❖ Expressar la conformitat per a viatjar a l'estranger, amb una autorització signada, obtinguda a les comissaries dels Mossos d'Esquadra. L'alumnat i les famílies es comprometen a tenir cura de l'alumne o alumna del Quebec durant la seva estada a Catalunya. L'alumnat quebequès vetllarà per la integració dels companys i companyes d'intercanvi.
- ❖ Limitar el contacte amb els fills o les filles durant l'estada al Quebec per tal d'afavorir la seva integració en el nou entorn.
- ❖ Encoratjar els fills o les filles a perseverar en l'intercanvi, malgrat les primeres dificultats d'adaptació.
- ❖ Informar a la persona responsable del programa d'intercanvi del centre sobre qualsevol dificultat important que afecti el fill o la filla durant la durada del programa.
- ❖ No visitar els fills o les filles durant la part de l'intercanvi al Quebec.

3.1.3. El centre escolar

Durant l'intercanvi

- ❖ Elaborar l'acord d'estudi per fer el seguiment pedagògic amb els centres del Quebec.
- ❖ Assegurar el seguiment de l'acord d'estudis durant l'intercanvi amb l'alumnat.
- ❖ Avisar el servei territorial corresponent en cas que un alumne o una alumna retorni abans de finalitzar el programa.
- ❖ Trobar una família d'acollida alternativa si es dona el cas que una família catalana no pugui acollir l'alumne o alumna del Quebec per raons de força major.
- ❖ Afavorir la integració de l'alumne o alumna del Quebec durant l'intercanvi.

Després de l'intercanvi

- ❖ Prendre les mesures necessàries per afavorir el seguiment dels estudis de l'alumnat un cop torni a Catalunya i coordinar l'avaluació pedagògica amb l'equip docent.
- ❖ Fer-ne el seguiment amb la Subdirecció General d'Inspecció d'Ensenyament acordat per la junta d'avaluació.
- ❖ Difondre l'experiència de mobilitat al Quebec en el web del centre educatiu.

3.1.4. Serveis Territorials

- ❖ Col·laborar amb el centre escolar per trobar un altra família d'acollida en cas que no pugui fer l'intercanvi per causes de força major.
- ❖ Donar suport al procés de desenvolupament del programa a Catalunya, si escau.

3.1.5. Éducation internationale

Durant i després de l'intercanvi

- ❖ Mantenir comunicació fluïda amb els responsables dels centres de Catalunya per supervisar el desenvolupament del programa.
- ❖ Actuar com a entitat de referència i com a consellera de les comissions escolars i els centres educatius al Quebec.
- ❖ Actuar com a entitat de referència en cas d'urgència.
- ❖ Proporcionar, recollir i analitzar les avaluacions de les estades als centres.

3.2.La sortida

Documents de l'alumnat:

- ❖ Els bitllets d'avió. **És absolutament necessari comprovar amb la companyia aèria amb la qual es vola si hi ha hagut algun canvi en l'itinerari, abans de marxar.**
- ❖ Una còpia del formulari de tractaments mèdics.
- ❖ Els detalls de la cobertura de l'assegurança i els números d'urgència.
- ❖ El passaport vigent.

Equipatge:

- ❖ Comprovar la quantitat d'equipatge permès, que en el bitllet d'avió. Es suggereix que portin una maleta amb rodetes per facilitar-ne el transport
- ❖ Verificar amb la companyia aèria si les normes han patit alguna modificació, abans de marxar. L'equipatge ha d'estar identificat amb el nom de l'alumne o alumna, però amb l'adreça del seu company d'intercanvi.
- ❖ Tenir prou "diners de butxaca" per a transport, sortides escolars,...
- ❖ EI informará per correu electrònic els centres sobre el lloc, l'hora i el punt de trobada a l'aeroport.

3.3.La realització de l'intercanvi

3.3.1. Setembre a desembre: quebequesos a Catalunya

Es demanarà a les famílies catalanes que vagin a buscar l'alumnat quebequès a l'aeroport. Aquests últims informaran dels horaris del vol.

Després de tres setmanes d'estada de l'alumne o alumna del Quebec a Catalunya, EI trucarà per fer l'avaluació inicial. Els i les responsables dels centres catalans són les persones de contacte en cas que sorgeixi alguna situació imprevista o que les famílies tinguin preguntes.

3.3.2. Gener a abril: catalans al Quebec

Es recomana que la comunicació amb les famílies i les amistats sigui la mínima necessària, per tal d'afavorir els beneficis de la immersió total en llengua francesa.

Els telèfons, correus electrònics, ordinadors personals, i mòbils no han de distreure l'alumne o alumna durant l'intercanvi.

Quan l'alumnat conegui de forma detallada el seu centre d'acollida i el sistema escolar quebequès i quan s'hagin familiaritzat amb la mentalitat del Quebec, poden redactar les seves impressions i reflexions en un escrit personal o un diari de viatge i ho poden compartir en el bloc o el web del seu centre escolar.

El seguiment dels alumnes

Els responsables dels intercanvis en els centres poden fer el seguiment pedagògic de l'alumnat que són al Quebec després de les tres primeres setmanes de l'estada.

En cas que es produeixi alguna situació inesperada, o si les famílies tinguessin consultes a fer, haurien d'adreçar-se a la persona responsable de l'intercanvi del centre o a EI.

3.4.El xoc cultural

3.4.1. El xoc cultural durant l'estada

S'anomena "xoc cultural" al malestar físic i emotiu ocasionat pel fet d'estar fora de l'entorn familiar i immers en un medi on els referents són diferents.

Descobrir noves cultures i comprendre millor la pròpia és part de l'experiència de l'alumnat que passa un trimestre a l'estranger. Durant la seva estada, descobriran costums, lleis, llengües, art, valors, organització familiar, i organització social i política diferents de les pròpies. En general, la descoberta d'una nova cultura és molt enriquidora i positiva per a l'alumnat, malgrat que pot ser un trasbals.

Els símptomes del xoc cultural

- ❖ Els sentiments de desarrelament i desorientació.
- ❖ La frustració, l'ira, i la nostàlgia.
- ❖ La negativa a integrar-se en la comunitat.
- ❖ La negativa a interactuar amb la gent del país amfitrió i a parlar el llenguatge de la cultura d'acollida.
- ❖ La negativa a aprendre sobre la cultura d'acollida i la preferència pels elements de la cultura d'origen.
- ❖ Avorriment, letargia, irritabilitat, hostilitat cap a la població local.
- ❖ Trastorns del son i de la gana, debilitament del sistema immunològic.
- ❖ L'ansietat, la depressió, el retraïment.
- ❖ Visió crítica de la nova cultura.

Les diferents etapes d'ajustament cultural

- ❖ En la primera fase tot és meravellós, nou i emocionant. L'alumnat està ocupat, descobreix, s'instal·la, etc.
- ❖ La segona fase és una mica més difícil. L'alumnat s'adona que hi és per treballar i busca les diferències amb el seu país d'origen. En aquesta fase de comparació destaquen les diferències entre les expectatives prèvies de l'alumne o alumna i la realitat.
- ❖ La tercera fase és la de la comprensió i moderació. L'alumnat comença a adaptar-se a la seva nova vida.
- ❖ L'última fase és la d'integració i acceptació de les diferències.

La durada d'aquestes fases varia d'un individu a un altre.

Formes de superar els efectes del xoc cultural

- ❖ Informar-se sobre la cultura del país d'acollida abans d'anar-hi i continuar el seu aprenentatge un cop allà.
- ❖ Ser conscient que hi haurà moments d'incertesa i confusió, però que també hi haurà moments d'èxit i que es viuran experiències úniques al llarg del programa.
- ❖ Transformar els obstacles en aventures.
- ❖ Integar-se en la cultura local.
- ❖ Evitar estereotips.
- ❖ Acostar-se a la cultura del país amfitrió amb ment oberta.

3.4.2. El retorn i la reintegració en la seva cultura

L'alumnat que surt a l'estranger viu una experiència de descobriment tan interior com exterior. Hi ha tantes implicacions que sovint poden tenir efectes més o menys previstos en tornar.

Es creu que el retorn és fàcil, però la reintegració requereix també un període d'adaptació.

Per una banda, aproximadament la meitat dels qui viatgen, no presenten problemes de readaptació a la tornada. Per l'altra meitat, la reintegració és més difícil i, de vegades, comporta certa angoixa.

Estar sensibilitzat davant el xoc cultural i el xoc de retorn és donar-se l'oportunitat de prevenir els moments difícils de l'estada i saber com comportar-se davant les dificultats.

Preveure un període d'adaptació a la tornada, parlar i comunicar l'experiència pròpia, escriure un diari personal o de viatge són maneres de minimitzar el xoc a la tornada i valorar l'experiència.

3.5.El balanç general i la influència de l'estada

Després de l'estada, els alumnes poden realitzar les següents activitats

- ❖ Comunicar la seva experiència al responsable del seu centre.
- ❖ Fer una exposició a classe sobre l'experiència i fer-la extensiva a les altres classes del centre educatiu.
- ❖ Redactar un article per al diari o revista escolar, del poble o la ciutat.
- ❖ Oferir-se per participar en la difusió del programa l'any següent.
- ❖ Oferir els seus serveis com a persona de referència per a un altre alumne o una altra alumna el curs següent.

Servei de Llengües Estrangeres
Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
Secretaria de Polítiques Educatives
Departament d'Ensenyament
Generalitat de Catalunya
<http://www.xtec.cat/web/guest/home>

Via Augusta 202, 2 C 08021, Barcelona
Tel. (+34) 93 551 69 00
Fax: (+34) 93 241 53 30

Éducation internationale, 301, rue des Peupliers Est, bureau A, Quebec (Quebec) G1L
1S6 CANADA
Téléphone : 1 418 651-4667 Télécopie : 1 418 266-0774
www.education-internationale.com
cominfo@education-internationale.com